

REGULACIÓ VIGENT EN MATÈRIA DE DESCONNEXIÓ DIGITAL

1. ANTECEDENTS

Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals

- ▶ Art. 18.4 CE: La protecció de les persones físiques en relació amb el tractament de dades personals.
- ▶ *STC 94/1998*: Dret fonamental a la protecció de dades pel qual es garanteix a la persona el control sobre les seves dades i sobre el seu ús, per evitar el tràfic il·lícit d'aquestes o lesiu per a la dignitat i els drets dels afectats.
- ▶ Internet com a realitat omnipresent a la nostra vida individual, col·lectiva i laboral.
- ▶ Títol X: reconeixement de drets digitals als ciutadans: neutralitat de la xarxa, accés universal o seguretat digital.
- ▶ Reconeixement del dret a la desconnexió digital en el marc del dret a la intimitat en l'ús de dispositius digitals en l'àmbit laboral.

- ▶ **Art. 87:** Els treballadors i els empleats públics tenen **dret a la protecció de la seva intimitat en l'ús dels dispositius digitals** que posi a la seva disposició l'ocupador.
- ▶ L'ocupador pot accedir als continguts derivats de l'ús de mitjans digitals facilitats als treballadors només a l'efecte de controlar el compliment de les obligacions laborals i de garantir la integritat dels dispositius esmentats.
- ▶ Els ocupadors han d'establir criteris d'utilització dels dispositius digitals respectant en tot cas els estàndards mínims de protecció de la seva intimitat d'acord amb els usos socials i els drets reconeguts constitucionalment i legalment. En la seva elaboració han de participar els representants dels treballadors.
- ▶ L'accés per part de l'ocupador al contingut de dispositius digitals respecte dels quals hagi admès el seu ús amb finalitats privades requereix que s'especifiquin de manera precisa els usos autoritzats i s'estableixin garanties per preservar la intimitat dels treballadors, com ara, si s'escau, la determinació dels períodes en què els dispositius es poden utilitzar per a finalitats privades.
- ▶ S'ha d'informar els treballadors dels criteris d'utilització.
- ▶ Sanció disciplinària?

- ▶ **Art. 88:** Els treballadors i els empleats públics tenen dret a la desconnexió digital a fi de garantir el respecte del seu temps de descans, permisos i vacances, així com de la seva intimitat personal i familiar.
- ▶ L'ocupador, amb l'audiència prèvia dels representants dels treballadors, ha d'elaborar una política interna dirigida a treballadors, inclosos els qui ocupin càrrecs directius, en què ha de definir les modalitats d'exercici del dret a la desconnexió i les accions de formació i de sensibilització del personal sobre un ús raonable de les eines tecnològiques que eviti el risc de fatiga informàtica.
- ▶ En particular, s'ha de preservar el dret a la desconnexió digital en els supòsits de realització total o parcial del treball a distància així com al domicili de l'empleat vinculat a l'ús amb finalitats laborals d'eines tecnològiques.
- ▶ **Altres drets:** Intimitat en l'ús de dispositius de videovigilància i gravació o de geolocalització.

2. NORMATIVA LABORAL

- ▶ **Art. 20.bis ET:** Els treballadors tenen dret:
 - ▶ A la intimitat en l'ús dels dispositius digitals que posi a la seva disposició l'ocupador.
 - ▶ A la desconnexió digital.
 - ▶ A la intimitat davant de l'ús de dispositius de videovigilància i geolocalització en els termes que estableix la legislació vigent en matèria de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.
- ▶ **Art. 14.j.bis TREBEP.**
- ▶ **Art. 18 L10/2021:** Dret a la desconnexió digital dels treballadors que prestin serveis a distància.
- ▶ Comporta una limitació de l'ús de mitjans tecnològics de comunicació empresarial i de treball durant els períodes de descans.
- ▶ Ha de respectar la duració màxima de la jornada i la resta de límits legals:
 - ▶ 12 hores de descans entre jornades.
 - ▶ Descans setmana.
 - ▶ 9 hores diàries de treball efectiu.
 - ▶ 15 minuts cada 6 hores de jornada continuada.

- ▶ Obligació d'elaborar una política interna sobre l'exercici del dret a la desconexió digital.
- ▶ Els convenis o acords col·lectius podran establir mitjans per garantir l'exercici efectiu del dret a la desconexió digital i el respecte als temps de descans.
- ▶ **TRLISOS:**
 - ▶ **Art. 7.5:** Transgressió de normativa en matèria de jornada o descansos.
 - ▶ **Art. 7.10:** Establir condicions de treball inferiors a les establertes legalment o per conveni col·lectiu. Incompliment mesures política interna?
 - ▶ **Art. 8.11:** Actes contraris al respecte a la intimitat o dignitat del treballador.
 - ▶ No disposar de política interna de modalitats d'exercici del dret a la desconexió digital?
- ▶ Sancions
- ▶ Consideració d'hores extraordinàries:
 - ▶ Abonament/compensació.
 - ▶ Límit 80h/anuals.
 - ▶ Acta de liquidació.

3. PRONUNCIAMENTS JUDICIALS

STSJMadrid, de 14 de enero de 2021

- ▶ Controladors aeris: necessitat de formació periòdica. Quan són cursos no presencials: online i computa com a jornada.
- ▶ Curs de 2h. de duració en un període de 2 mesos.
- ▶ Nou requeriment després del primer incompliment.
- ▶ Inici expedient disciplinari per realitzar les formacions fora de termini.
- ▶ Suspensió de feina i sou durant 5 dies per desobediència a les instruccions i ordres d'un superior.
- ▶ No es vulnera el dret a la desconnexió digital:
 - ▶ En la realització del curs.
 - ▶ En les comunicacions de l'empresa amb el treballador.

4. CONSELLS PRÀCTICS

- ▶ Complir amb les obligacions i requisits establerts al Conveni col·lectiu.
- ▶ Buscar una solució consensuada amb la RLT.
- ▶ En cas de que s'utilitzin mitjans telemàtics: Establir un protocol d'ús:
 - ▶ Regles de disponibilitat.
 - ▶ Obligatorietat de contestar correus electrònics.
 - ▶ Obligatorietat de contestar trucades.
 - ▶ Forma d'acreditació.
 - ▶ Tipificació d'infraccions.
 - ▶ Càlcul aproximat de duració de les tasques en remot (formacions, reunions, ...).
 - ▶ *Out of office* entre jornades i durant vacances.
 - ▶ Establir excepcions i forma de procedir.

Conveni col·lectiu de Telefónica Ingeniería de Seguridad, S.A.U.

- ▶ La Disposición Final decimotercera de la Ley Orgánica de Protección de Datos añade un nuevo artículo al Estatuto de los Trabajadores, el 20 bis, según el cual, se reconoce, de forma muy amplia y genérica, el derecho a la intimidad en el uso de los dispositivos digitales de las personas trabajadoras, el derecho a la desconexión digital y el derecho a la intimidad frente al uso de dispositivos de videovigilancia y geolocalización, dejando un amplio margen de libertad a las partes para proceder a su regulación.
- ▶ TIS se compromete a impulsar las medidas incluidas en el Anexo 3 del Convenio para potenciar el tiempo de descanso una vez finalizada la jornada laboral, reconociendo el derecho a la desconexión digital como elemento fundamental para lograr una mejor ordenación del tiempo de trabajo en aras del respeto de la vida privada y familiar, mejorar la conciliación de la vida personal, familiar y laboral y contribuir a la optimización de la salud laboral del conjunto de las personas trabajadoras.

- ▶ Las personas trabajadoras de TIS tendrán derecho a no responder a ninguna comunicación, fuere cual fuere el medio utilizado (correo electrónico, WhatsApp, teléfono, etc.), una vez finalizada su jornada laboral, salvo que concurren las circunstancias señaladas en la medida Quinta de este documento.
- ▶ Quienes tengan la responsabilidad sobre un equipo de personas deben cumplir especialmente las políticas de desconexión digital, al ser una posición referente respecto a los equipos que coordinan.
- ▶ Los superiores jerárquicos se abstendrán de requerir respuesta en las comunicaciones enviadas a las personas trabajadoras fuera de horario de trabajo o próximo a su finalización, siempre que pudieran suponer para los destinatarios de las mismas la realización de un trabajo efectivo que pueda invadir su tiempo de descanso.
- ▶ Las personas destinatarias de la comunicación tendrán derecho a no responder a la misiva hasta el inicio de la siguiente jornada laboral. En este sentido, en caso de enviar una comunicación que pueda suponer respuesta fuera del horario establecido al efecto, el remitente asumirá expresamente que la respuesta podrá esperar a la jornada laboral siguiente.

- ▶ La convocatoria de reuniones de trabajo, tanto a nivel interno como las que se lleven a cabo con clientes, así como la formación obligatoria, se realizarán teniendo en cuenta el tiempo aproximado de duración y, preferiblemente, no se extenderán hasta más tarde de la finalización de la jornada ordinaria.
- ▶ **IT, vacances, permisos:** Las personas trabajadoras tendrán la obligación de dejar un mensaje de aviso en el correo electrónico con la mención de «ausente», indicando los datos de contacto de la persona trabajadora que hubiera sido designada por la empresa para su reemplazo, así como las fechas de duración de los periodos antes referidos.
- ▶ No serán de aplicación las medidas que garantizan el derecho a la desconexión digital en los casos en que concurran circunstancias de causa de fuerza mayor o que supongan un grave, inminente o evidente perjuicio empresarial o del negocio, cuya urgencia temporal necesita indubitadamente de una respuesta inmediata. El tiempo de trabajo así requerido podría calificarse como hora extraordinaria.
- ▶ Se excluye la aplicación del derecho a desconexión digital a aquellas personas trabajadoras que permanezcan a disposición de la Compañía y perciban, por ello, un complemento de «disponibilidad».

